11/12/2019

Православните християни в Америка се сбогуват със стареца Ефрем Аризонски

На 7 декември почина един от най-известните православни духовници в САЩ – архим. Ефрем (Мораитис), основател на 17 манастира в цялата страна и два в Канада. Неговото опело беше днес, 11 декември, в манастира „Св. Антоний Велики“ в щата Аризона.

Архим. Ефрем е роден на 24 юни 1928 г. в гр. Волос, Гърция, в деня на св. Йоан Кръстител и затова бил кръстен Йоан. Семейството му е бедно, от малък работи заедно с баща си. Духовен пример за него става майка му Виктория, която по-късно приема монашество с името Теофана. Пожелал да стане монах още на 14 години, но не получил благословение за това от духовния си наставник, затова приел монашество на 19 години. Месец преди това негови приятели отишли при известния светогорски старец Йосиф Исихаст, а младият Йоан изпратил по тях подарък на стареца торба с макарони. Когато старецът я отворил, казал: „Това дете ще стане тук монах“. Приятелите на Йоан му предават думите на стареца и младежът решава да замине на Света гора. Майка му го благословила за това, духовният му наставник също не го спрял.

Йоан пристигнал на Света гора през 1947 г. и се установил в скита „Св. Анна“. Станал ученик на стареца Йосиф Исихаст, който му дал в монашество името Ефрем. Ефрем бил ръкоположен за дякон, а после и за свещеник.

Старецът Йосиф се отнасял изключително строго към него. В света младежът водил благочестив живот и свикнал да мисли високо за себе си. Старецът постоянно му правел забележки за поведението и постъпките му. В книгата си Моят живот със стареца Йосиф архим. Ефрем пише, че за 12-те години, които е прекарал с него, той само два пъти се обърнал към него по име – във всички останали случаи той използвал различни прозвища, за да го смирява.

След смъртта на стареца си Ефрем създава свое братство в скита Провата, а през 1973 г. е избран за игумен на манастира „Филотей“. Обновява монашеския живот и в манастирите „Ксиропотам“, „Констамонит“ и „Каракал“. Под неговото духовно ръководство са били и гръцките манастири „Св. Йоан Предтеча“ над гр. Серес/Сяр, „Св. Богородица – Портаря́“ над Волос и „Св. архангел Михаил“, бивш метох на манастира „Филотей“ на о-в Тасос.

През 1979 г. архим. Ефрем се разболял тежко и негови духовни чеда от Канада му предложили да се оперира в онази страна. Старецът се съгласил и операцията била успешна. По време на престоя си там той се срещнал с християни от гръцката диаспора, на които им било много трудно да водят християнски живот: дълго време не се изповядвали, приемали св. Причастие формално, не познавали и не спазвали църковните канони. Архим. Ефрем започнал все по-често да пътува до Америка. В началото посещавал само Канада – градовете Торонто, Ванкувър, Монреал, а после бил поканен и в САЩ. Кинотисът на Света гора го предупредил, че така повече не може да продължава и той трябва да реши: дали да остане на Света гора или да отиде в Америка. Така старецът Ефрем решил да се премести в Америка, за да обнови духовния живот на гръцката общност там.
Първоначално Архиепископията на Вселенската патриаршия в Америка не го приема и той търси помощ от схизматичната по онова време Руска задгранична църква. „Там ме посрещнаха с голяма почит и разбиране“, пише по-късно той в своите спомени. Година по-късно обаче Цариградският патриарх Димитрий се застъпва за него и той е приет в юрисдикцията на патриаршията в Америка. Така получава и правото да създава манастири в Канада и САЩ, но винаги с разрешението на местния епископ, както повеляват каноните.

Първият създаден от него манастир е „Рождество Богородично“ в Пенсилвания. Най-големият му манастир се казва „Св. Антоний Велики“, който се намира в пустинята Сонора в Аризона. Тук архим. Ефрем е прекарал по-голямата част от живота си. Пристига в Аризона през 1995 г. заедно с още петима монаси. Манастирският храм е бил изграден само за четири месеца. Скоро цялата територия на манастира се покрива с растения, маслинови и цитрусови градини.

Основаните от него манастири следват основно светогорския монашески устав. Монасите в тях са американци от различни националности, но всички изучават гръцки, тъй като богослужението се води на гръцки език. Става изповедник на хиляди православни християни в Америка.

Бог да го упокои и приеме в Своите селения!

dveri.bg